

w02-Lec3

Functions

Part II

for 204111

by Kittipitch Kuptavanich

Function Call (Recap)

- Keywords

local

หากมี **Argument** หรือ **Parameter** มากกว่า 1 ตัว
จะต้องคั่นด้วยเครื่องหมาย **comma**
(สังเกตการใช้ **Space** ก่อนและหลัง **Comma**)

```

01 #!/usr/bin/env python3
02
03 def hypotenuse(a, b):
04     h = ((a ** 2) + (b ** 2)) ** 0.5
05     return h
06
07 s1 = float(input("input a: "))
08 s2 = float(input("input b: "))
09
10 h = hypotenuse(s1, s2)
11
12 print("hypotenuse = {0:.2f}".format(h))
  
```

hypotenuse.py

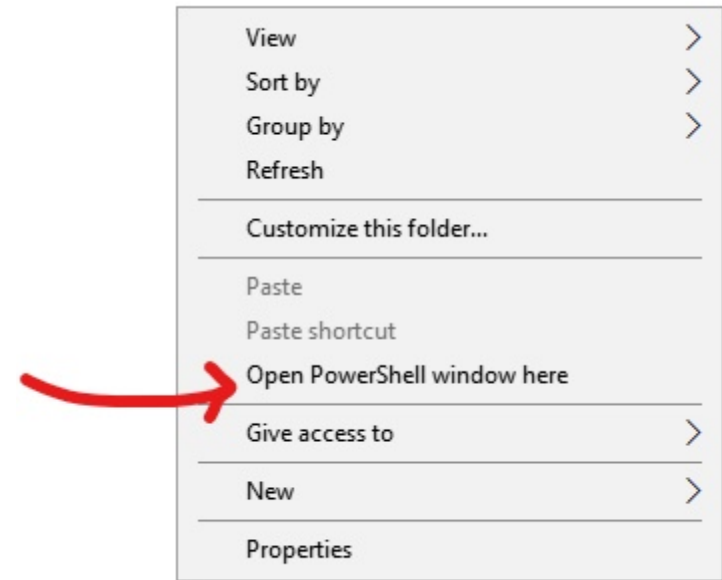
parameter

argument

global

How to Launch PowerShell

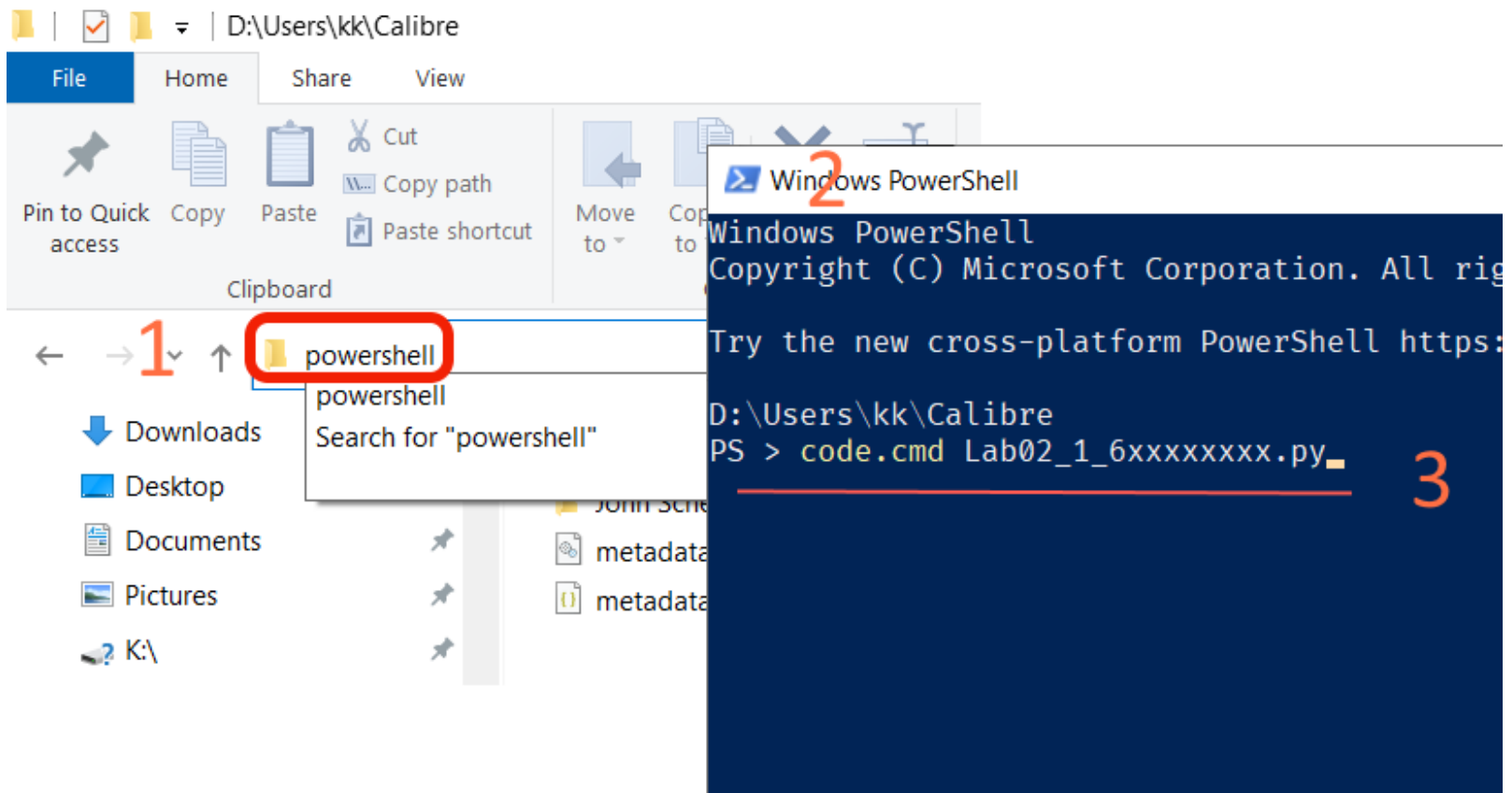
- **Shift + Right Click**
- **Then open VS Code from PowerShell**


```
PS D:\Users\kk\Desktop> code.cmd Lab01_0_6xxxxxxxxx.py
```

How to Launch PowerShell [2]

- **Another way to launch PowerShell and Open VS Code**

FUNCTIONS PART II

Top-Down Design

- เขียนฟังก์ชันจากใหญ่ไปเล็ก

Write functions top-down

- ให้สมมติว่า **Helper Function** (ฟังก์ชันย่อย) ต่าง ๆ เขียนเสร็จแล้ว
Assume helper functions already exist!

- ทำการ **Test Function** จากเล็กไปใหญ่

Test functions bottom-up

- ไม่นำฟังก์ชันใด ๆ มาเรียกใช้ จนกว่าจะผ่านการ **test** อย่างถี่ถ้วน
Do not use a function before it has been thoroughly tested

- ในทางปฏิบัติสามารถเขียน **Stub Function** มาใช้ชั่วคราวขณะทำ
Top-down Design

Practicality: May help to write stubs (simulated functions as temporary placeholders in top-down design)

Variable Scope

- In each function, variables and parameters are **local**
 - รู้จักเฉพาะในฟังก์ชัน เกิดและตายในฟังก์ชัน

Local variable

```

01 #!/usr/bin/env python3
02
03 def hypotenuse(a, b):
04     h = ((a ** 2) + (b ** 2)) ** 0.5
05     return h
06
07 s1 = float(input("input a: "))
08 s2 = float(input("input b: "))
09
10 h = hypotenuse(s1, s2)
11
12 print("hypotenuse = {0:.2f}".format(h))

```

global variables

Variable Scope [2]

```

04 def f(x):
05     y = 1
06     x = x + y
07     print("x = ", x)
08     return x

```

```

09
10

```

```

11 x = 3                                     Global Scope
12 y = 2
13 z = f(x)
14
15 print("z = ", z)
16 print("x = ", x)
17 print("y = ", y)

```

```

18
19

```

```
>>>
```

```

x = 4
z = 4
x = 3
y = 2

```

ในการเรียกใช้ฟังก์ชัน `f()` ตัวแปร `y` และ `x` ในฟังก์ชัน `f()` เป็น **Local Variable** และมี **Scope** (หรือ **Name Space**) ของ **Variable** แคภายใน ฟังก์ชัน `f()`

การ **Assign** ค่า หรือ **Operation** ใด ๆ ในฟังก์ชัน `f()` ไม่มีผล ต่อ `x` และ `y` ที่อยู่ด้านนอก เนื่องจากเป็น **Variable** คนละตัว

Variable Scope [3]

```
x = 8
def f():
    x = 5

f()
print(x)
```

```
def f():
    print(x)
```

```
def g():
    print(x)
    x = 1
```

```
x = 3
f()
x = 3
g()
```

ทำให้ x มี scope เป็น local ดังนั้น **print(x)** จึงเกิด Error เพราะว่า **print()** ก่อน Assign

```
>>>
8
```

For now: หลีกเลี่ยงการใช้ global variable

```
>>>
3
```

UnboundLocalError: local variable 'x' referenced before assignment

Example 1: Ones Digit

- **Problem Statement**

- ต้องการเขียนฟังก์ชันที่รับค่าเลขจำนวนเต็มใด ๆ แล้วคืนค่าหลักหน่วย (ones digit) ของจำนวนนั้น ๆ

- การวิเคราะห์ปัญหา

- Input: (parameter)

- จำนวนข้อมูล 1 ชนิดข้อมูล int

- Output (return value)

- จำนวนข้อมูล 1 ชนิดข้อมูล int

- ก่อนที่จะเริ่มเขียนฟังก์ชัน เราจะเริ่มจากการพิจารณา **Test Case** ต่าง ๆ ก่อน ให้แน่ใจว่าเราเข้าใจหน้าที่ของฟังก์ชันที่จะเขียน

Example 1: Ones Digit [2]

- **Test Cases**

- อะไรคือผลลัพธ์ของ `ones_digit(123)`?

- 3 # หลักหน่วยของ 123

- `ones_digit(7890)`

- 0

- `ones_digit(6)`

- 6

- `ones_digit(-54)`

- 4

Example 1: Ones Digit [3]

- เราจะสร้างฟังก์ชันเพื่อทดสอบฟังก์ชัน `ones_digit()` (ที่ยังไม่ได้เขียน ณ จุดนี้)
 - เราจะสร้างฟังก์ชันชื่อ `test_ones_digit()`
 - ในขั้นตอนนี้จะเรานำ Test Case ที่สร้างไว้มาทดสอบโดยการ
ใช้ statement `assert` ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบค่าความจริงของ
 expression
 - Expression ที่อยู่หลัง statement `assert` ควรเป็นค่าที่เป็น True
 - มิฉะนั้น `assert` จะเกิดการ Throw *AssertionError Exception* (แสดงว่าเกิดความผิดพลาด)

```

03 def test_ones_digit():
04     print("Testing ones_digit... ",end='')
05     assert ones_digit(123) == 3
06     assert ones_digit(7890) == 0
07     assert ones_digit(6) == 6
08     assert ones_digit(-54) == 4
09     print("Passed all tests!")
  
```

Example 1: Ones Digit [4]

- **Stub Solution**

- ในขั้นตอนที่เราจะเขียน **Function Body** ปลอม ๆ (or "stub") ขึ้นมาซึ่งไม่ได้ทำหน้าที่แก้ปัญหาดตามโจทย์
แต่ทำหน้าที่คืนค่าคำตอบปลอม ๆ
- **Why?** เพื่อที่จะได้ลอง run ฟังก์ชันทดสอบ

```
def ones_digit(x):
    return 3                                # stub, for testing
test_ones_digit()                          # actually run the test!
```

```
assert ones_digit(7890) == 0
AssertionError
```


Example 1: Ones Digit [5]

- แก้ปัญหา, ทดสอบ, ทำซ้ำ
 - ตอนนี้เหลือเพียงขั้นตอนเดียวคือการแก้ปัญหา
 - And how do we do that?
 - Quite simple: the $x \% y$ gives the remainder
 - So 1's digit is just $x \% 10$

```
def ones_digit(x):
    return x % 10          # first attempt!
```

```
Assert ones_digit(-54) == 4
AssertionError
```

Test

cases:

123

7890

6

-54

Example 1: Ones Digit [6]

- แก้ปัญหา, ทดสอบ, ทำซ้ำ [2]
 - (อย่างน้อยก็) ผ่าน 3 Test Case แรก
 - ดูเหมือนฟังก์ชันของเราจะใช้ได้กับจำนวนบวกแต่ทำงานพลาดถ้าเป็นจำนวนลบ
 - Why? ลองพิจารณาการทำงานของ modulo

```
def ones_digit(x):
    return abs(x) % 10      # second attempt!
```

Testing ones_digit... Passed all tests! ^ _ ^

Top-Down Design (Recap)

- เขียนฟังก์ชันจากใหญ่ไปเล็ก

Write functions top-down

- ให้สมมติว่า **Helper Function** (ฟังก์ชันย่อย) ต่าง ๆ เขียนเสร็จแล้ว
Assume helper functions already exist!

- ทำการ **Test Function** จากเล็กไปใหญ่

Test functions bottom-up

- ไม่นำฟังก์ชันใด ๆ มาเรียกใช้ จนกว่าจะผ่านการ **test อย่างถี่ถ้วน**
Do not use a function before it has been thoroughly tested

- ในทางปฏิบัติสามารถเขียน **Stub Function** มาใช้ชั่วคราวขณะทำ
Top-down Design

Practicality: May help to write stubs (simulated functions as temporary placeholders in top-down design)

Pseudocode

- **Pseudocode** หรือ รหัสเทียมคือข้อความที่เขียน ขึ้นเพื่อทำการวางโครงร่าง (Outline) ของโปรแกรม
 - ใช้ภาษาอังกฤษ (หรือ ภาษาธรรมชาติ – Non Formal) ไม่มีรูปแบบตายตัว – แต่มี Notation (เครื่องหมาย หรือ สัญลักษณ์) กลางเพื่อให้ผู้อ่านส่วนมากเข้าใจ
- **Why Pseudocode?**
 - ใช้เพื่อออกแบบ วางแผนและอธิบาย ขั้นตอนการทำงาน ของโปรแกรมก่อนที่จะมีการ Code จริง
 - หลังจาก Code แล้ว Pseudocode จะกลายเป็น Comments

Example 1: Sum of Integers

Example 1

- **Problem Statement:**
 - เขียนโปรแกรม เพื่อรับจำนวนเต็มสองจำนวน จาก **user** แล้ว แสดงผลบวกของตัวเลขทั้งสอง
- **Pseudocode:**
 - Prompt the user to enter the first integer
รับจำนวนเต็มตัวแรกจาก **User**
 - Prompt the user to enter a second integer
รับจำนวนเต็มตัวที่สองจาก **User**
 - Compute the sum of the two user inputs and save to a variable
คำนวณผลบวกของทั้งสองจำนวน แล้วเก็บไว้ใน **Variable**
 - Display an output prompt that explains the answer as the sum
แสดง **Output** โดยอธิบายว่าจำนวนที่จะแสดงคือผลบวก
 - Display the result
แสดงค่าของ **Variable** ที่เก็บผลบวก

Example 2: Sphere Volume

- **Problem Statement**

- เขียนโปรแกรมเพื่อรับค่าพื้นที่ผิวของทรงกลมจาก user แล้ว
คำนวณปริมาตรของทรงกลมนั้น

- **การวิเคราะห์ปัญหา**

- **Input:**

- จำนวนข้อมูล 1 ชนิดข้อมูล float

- **Output**

- จำนวนข้อมูล 1 ชนิดข้อมูล float

Example 2: Sphere Volume [2]

sphere.py

```
01 #!/usr/bin/env python3
02
03
04
05 def main():
06     # รับข้อมูลพื้นที่ผิวจาก user
07
08
09     # นำพื้นที่ผิวที่ได้มาคำนวณหารัศมี
10
11     # นำรัศมีที่คำนวณได้มาคำนวณหาปริมาตร
12
13     # แสดงปริมาตรทรงกลม
14
15
16
17 if __name__ == '__main__':
18     main()
```

Example 2: Sphere Volume [3]

sphere.py

```

01 #!/usr/bin/env python3
02
03 import math
04
05 def main():
06     # รับข้อมูลพื้นที่ผิวจาก user
07     surface_area = float(input("input surface area: "))
08     # นำพื้นที่ผิวที่ได้มาคำนวณหารัศมี
09     radius = find_r_from_surface_area(surface_area)
10     # นำรัศมีที่คำนวณได้มาคำนวณหาปริมาตร
11     volume = sphere_volume(radius)
12     # แสดงปริมาตรทรงกลม
13     print("volume = {0:.2f}".format(volume))
14
15
16
17 if __name__ == '__main__':
18     main()

```

$$\begin{aligned}
 \text{พ.ผิว} &= 4\pi r^2 \\
 \sqrt{\text{พ.ผิว}} &= \frac{4\pi r^2}{4\pi} = r^2 \\
 \sqrt{\frac{\text{Surface}}{4\pi}} &= r
 \end{aligned}$$

Writing Modules

- ฟังก์ชันที่เราเขียนขึ้นใน Script หนึ่ง ๆ สามารถนำไปใช้ใน Script อื่น ๆ ได้ โดยการใช้คำสั่ง `import` ในลักษณะเดียวกับการ `import math` Module
- Script ที่เราเขียนฟังก์ชันต่าง ๆ ไว้ เมื่อเรียกใช้งานจากอีก Script ก็ถือเป็น module เช่นกัน

```
import sphere
```

```
# ใช้คำสั่ง import ตามด้วยชื่อไฟล์  
# โดยไม่ต้องใส่ .py
```

ชื่อ Module ต้องตรงกับชื่อไฟล์
(ตัวพิมพ์เล็ก และ underscore)

sphere.py ไม่ใช่
↓
Define in Global

Writing Modules [2]

- ทั้งนี้หากในไฟล์ `sphere.py` หากมีชุดคำสั่งอื่น ๆ นอกเหนือจาก **Function Definition ใน Global Scope**
 - เช่น การเรียกใช้ฟังก์ชันเพื่อการทำ **testing** หรือการเรียกใช้ฟังก์ชัน `main()`
 - ชุดคำสั่งเหล่านั้นก็จะถูกเรียกใช้งานไปด้วยเมื่อมีการ **import**
 - ได้ Output ที่ User ไม่ต้องการ (User เพียงต้องการเรียกใช้ฟังก์ชัน)
- เราสามารถป้องกันการถูกเรียกใช้งานดังกล่าว โดยการตั้งเงื่อนไข ให้ชุดคำสั่งดังกล่าว ถูกเรียกใช้ในกรณีที่ **Script** ถูก run โดยตรง เท่านั้น (ไม่ถูก run ในกรณี **import**) ดังแสดงด้านล่าง

```
17 if __name__ == '__main__':
18     main()
```

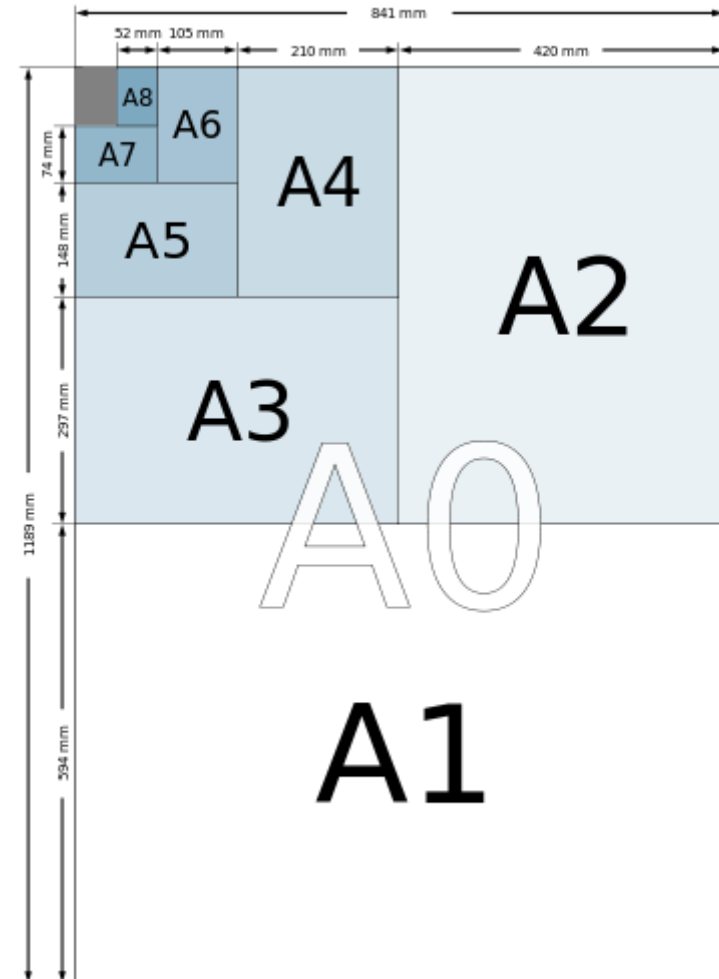
Example 2: Sphere Volume [4]

- **Implement** ฟังก์ชันดังต่อไปนี้เพิ่มจากไฟล์ใน slide 17
 - `find_r_from_surface_area()`
 - `sphere_volume()`

~~HW~~
@hw=อยู่ในใจแล้ว

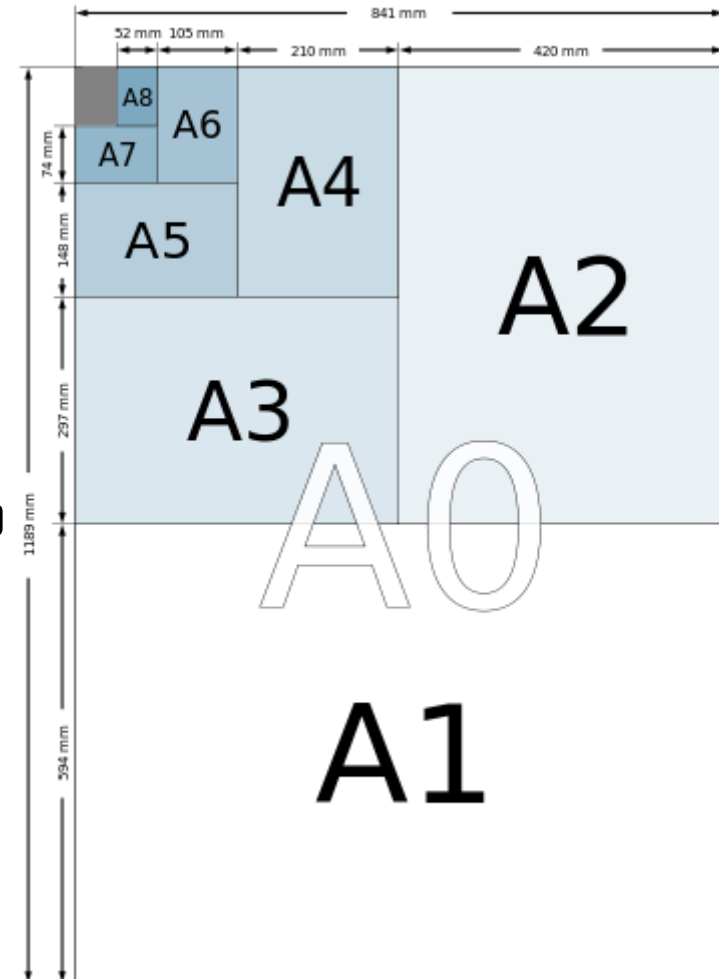
Example 3: Paper Size Standard

- **ISO 216** เป็นมาตรฐานสากลว่าด้วยขนาดกระดาษซึ่งประเทศส่วนใหญ่ใช้กันในปัจจุบัน โดยมีขนาดกระดาษเป็นชุด **A** และ **B**
- ขนาดกระดาษชุด **A** เป็นที่นิยมใช้มากที่สุด โดยเฉพาะขนาด **A4** (210×297 mm)

Example 3: Paper Size Standard [2]

- กระดาษในมาตรฐาน ISO 216 จะมีอัตราส่วนในลักษณะดังรูป คือ เมื่อพับกระดาษขนาด A0 ตามเส้นแนวความกว้าง จะได้ กระดาษขนาด A1 ที่มีอัตราส่วน กว้าง (width): ยาว (height) เท่ากับอัตราส่วน กว้าง:ยาว ของ กระดาษขนาด A0
- และเมื่อพับกระดาษขนาด A1 ตามเส้นแนวความกว้าง จะได้ กระดาษขนาด A2 ที่มีอัตราส่วน กว้าง:ยาว เท่าเดิมเช่นกัน

Example 3: Paper Size Standard [3]

- **Problem Statement**

- เขียนฟังก์ชัน `paper_width(h)` เพื่อรับค่าความยาว h ของกระดาษที่มีอัตราส่วนตามมาตรฐาน ISO 216 แล้วคำนวณความกว้าง (Width) ของกระดาษดังกล่าว

- การวิเคราะห์ปัญหา

- **Input:**

- จำนวนข้อมูล 1 ชนิดข้อมูล float

- **Output**

- จำนวนข้อมูล 1 ชนิดข้อมูล float

Example 3: Paper Size Standard [4]

- **Problem Solving**

References

- <http://www.greenteapress.com/thinkpython/thinkCSpy/html/chap03.html>
- <http://www.kosbie.net/cmu/spring-13/15-112/handouts/notes-writing-functions-examples.html>
- <https://docs.python.org/3/tutorial/controlflow.html#defining-functions>
- <http://www.minich.com/education/wyo/stylesheets/pseudocode.htm>

References [2]

- <http://www.cs.cmu.edu/~./15110/lectures/lec4-ProgrammingPart1.pdf>
- <http://www.cs.cmu.edu/~./15110/lectures/lec5-ProgrammingPart2.pdf>
- <https://docs.python.org/3/tutorial/inputoutput.html>
- <https://docs.python.org/3/library/stdtypes.html#old-string-formatting>
- <https://docs.python.org/3.4/library/functions.html>